

Time : 3 Hours

7

I. (A) નાશકીય સંચાલન એટલે શું ? સંચાલકીય નાશકાર્યો સમજાવો.
અથવા

નાશાં મેનેજરની જ્ઞાનિક સમજાવો.

4

(B) કોઈપણ બેના જવાબ આપો :

- (1) સંપત્તિના મહત્વમીકરણનો તેતુ સમજાવો.
- (2) નાશકાર્યનો આધુનિક અભિગમ સમજાવો.
- (3) નાશકીય સંચાલનનાં ઉદ્દેશ્યનાં તબક્કાઓની ચર્ચા કરો.

3

(C) નીચેનાં પ્રશ્નોના જવાબ આપો :

- (1) રોકાણ પર વળતરનાં દરની ગણતરી કેવી રીતે થાય ?
- (2) વહીવટી નાશકાર્ય એટલે શું ?
- (3) નાશકીય સંચાલનનાં ઇદ્દિગત અભિગમની મર્યાદાઓની પાઈ લાનો.

II. (A) નાશકીય જોખમ અને ધંધાકીય જોખમનાં કારણો સમજાવો.

7

અથવા

ય ખિફિડેનાં ઇક્સ્પ્રેસ રોર હાલમાં શેરફીં ૯ ૨૫ લેખે વેચાય છે. નાશકીય મેનેજરનાં મતો ૧૦૦% લેખે સતત વૃદ્ધિ થશે અને વર્ષનાં અંતે ડિવિડન્ ૯ ૨૦૦ છે. જો તથે ૯ ૩૦ માં આ રૂટો ખરીદો, તો તમારો અપેક્ષિત વળતરનો દર શું તરો ?

4

(B) કોઈપણ બેનાં જવાબ આપો :

- (1) નાશાનું સમય આધારિત મૂલ્ય સમજાવો.
- (2) 'બોન્ડ બજાર' ઉપર ટૂંકી નોંધ લખો.
- (3) ઇક્સ્પ્રેસ મૂલ્ય નિર્ધારણનું 'H' મોડેલ સમજાવો.

3

(C) નીચેનાં પ્રશ્નોનાં જવાબ આપો :

- (1) એન્યુઈટીનું વર્તમાન મૂલ્ય એટલે શું ?
- (2) બજાર જોખમ એટલે શું ?
- (3) બોન્ડનું વર્તમાન વળતર ગણવા માટેનું સૂચ આપાનો

P.T.O

1. (A) કાર્યશીલ મૂડીનો અથ આપો અને કાર્યશીલ મૂડીની જરૂરિયાત નક્કી કરતાં પરિબળો સમજાવો.

આપવા

7

ગુજરાત ક્રીડી લિમિટેડ મણીની ખરીદવાનું નક્કી કરે છે. મણીનને લગતી માહિતી નીચે મુજબ છે.

મૂડી રોકાણ	₹ 3,00,000
વાર્ષિક પસારાનો દર	10%
કરવેરાનો દર	50%

પસારો અને અન્ય ખર્ચો બાદ કર્પા પછીનું અંદાજિત વળતર નીચે મુજબ છે :

વર્ષ :	1	2	3	4	5
અંદાજિત વળતર (₹)	1,50,000	1,20,000	1,00,000	60,000	40,000

₹ 1 નું વર્તમાન મૂલ્ય 10% ના વટાવના દરે નીચે મુજબ છે :

વર્ષ	1	2	3	4	5
વર્તમાન મૂલ્ય	0.909	0.826	0.751	0.683	0.621

ગણતરી કરો : (1) રોકાણ પરત મુદત

(2) ચોખ્યું વર્તમાન મૂલ્ય

- (B) કોઈપણ બેના જવાબ આપો :

(1) કાર્યશીલ મૂડીનો આશાવાદનો સિદ્ધાંત સમજાવો.

(2) મૂડી અછત સમજાવો.

(3) કાર્યશીલ મૂડીના પ્રકારો સમજાવો.

- (C) નીચેનાં પ્રશ્નોનાં જવાબ આપો :

(1) ચોખ્યી કાર્યશીલ મૂડી એટલે શું ?

(2) સરેરાશ વળતરનાં દરની ગણતરીનું સૂત્ર જણાવો.

(3) કામગીરી રક્ખ સમજાવો.

4

3

14

- અને તે બેના જવાબ આપો :

- (A) (1) ₹ ક્રીડીએ 10%ના ડિબેન્ચર 10 વર્ષની મુદત માટે બહાર પાડવા. ડિબેન્ચરની મૂળ કિમત ₹ 100 છે અને બહાર પાડેલી કિમત ₹ 94 છે. કંપનીને બહાર પાડવાનો ખર્ચ ₹ 4 થયો. જો કરવેરાનો દર 50% હોય, તો ડિબેન્ચરની મૂડી પડતર શોધો.

- (2) ₹ 10 ના ઈન્ડિવિટી શેરનો વર્તમાન બજાર ભાવ ₹ 50 છે. આવતાં વર્ષનું અપેક્ષિત ડિવિડ-ડ 3 છે. ડિવિડ-ડનાં દરમાં વાર્ષિક 8% ના દરે વૃદ્ધિ થાય છે. કંપનીને 30% કરવેરા દર લાગુ પડે છે. ઈન્ડિવિટી શેરની મૂડી પડતરની ગણતરી કરો.

2

- (B) મૂડી ભાવખાનાં પ્રકારો સમજાવો.
 (C) મોડિઅલીઅની અને મિલદે સુચવેલ ડિવિડ-ડીપરી સમજાવો.
 (D) કંપની A અને કંપની B ને બગતી માહિતી નીચે મુજબ છે :

વિગત	કંપની A (₹)	કંપની B (₹)
વેગાની	1,20,000	1,20,000
અધિક પડતર	60,000	50,000
સિલર કાર્યકારી પડતર	20,000	30,000
સિલર નાણાકીય ખર્ચો	5,000	6,000

કામગીરી લિવરેજની કાંઈ, નાણાકીય લિવરેજની કાંઈ અને સંયુક્ત લિવરેજની કાંઈ અનુભૂતિ કરો.

5. સાચો જવાબ પસંદ કરો :

- (1) _____ નાણાકીય સંચાલનનાં ઉદ્દ્દેશ્યનાં તબક્કામાં જાય્યાત્મક વિશ્વેષણનો સમાવેશ થાપ છે.
 (a) રૂટિન તબક્કો (b) આધુનિક તબક્કો
 (c) સકાંતિનો તબક્કો (d) એકપણ નથી
- (2) બોન્ડ સાથે ચોક્કસ વ્યાજનો દર જોડાયેલ હોય છે જેને _____ કહે છે.
 (a) ફૂપન દર (b) પ્રીમિયમ દર
 (c) પરિપક્વતાનો દર (d) વટાવનો દર
- (3) નેશનલ સ્ટોક એકચેન્જની સ્થાપના ક્યારે થઈ ?
 (a) 1990 (b) 1993
 (c) 1994 (d) 1995
- (4) _____ એ નક્કી કરેલ મૂડી ખર્ચો કરવાનું અને તે માટે નાણા પૂરા ખડવાનું લાંબાગાળાનું આપોજન છે.
 (a) કાર્યશીલ મૂડી (b) મૂડી બજેટ
 (c) આપોજન (d) અંદાજપત્રીય અંકુશ
- (5) ચાલુ મિલકતો અને ચાલુ દેવા વચ્ચેનો આદર્શ ગુણોત્તર _____ હોવો જોઈએ.
 (a) 1 : 2 (b) 1 : 3
 (c) 2 : 1 (d) 2 : 2

14

- (6) નાકારકતા અને જોગમ દરમા _____ સંખ્યા છે.
- (a) સંખ્યાનો અભાવ
  - (b) જીથાં
  - (c) સીધો
  - (d) આ બાબા
- (7) _____ એ મૂડી પડતરનાં વિશ્વેષણનાં માટે ઉપયોગમાં લેતાં છે.
- (a) વાંચાવાળાની મૂડી
  - (b) ટ્રેકાગાળાની મૂડી
  - (c) (a) અને (b) અને
  - (d) ફક્ત ઉછીની મૂડી
- (8) _____ વિવરેજમાં નહિ નકો-નહિ નુકસાનની સ્થિતિ હોય છે.
- (a) કાર્યકરી
  - (b) નાશાકીય
  - (c) સમતૂટ કાર્યકરી
  - (d) કુલ
- (9) નાશાકીય આમીનગીની અંદરે _____
- (a) ઈલ્લિક્ટી અને પ્રેફરન્સ સેન્ટ
  - (b) ડિબેન્ચર
  - (c) (a) અને (b) અને
  - (d) આમાંથી એકપણ નહિ
- (10) કંપનીધારા મુજબ ડિવિડન જાહેર થયા પછી _____ દિવસ સુધીગાં ગૂકરા હેઠું જોઈનો.
- (a) 21
  - (b) 42
  - (c) 30
  - (d) એકપણ નહિ
- (11) ચાહુ મિલકતોનાં લબુતમ પ્રમાણને _____ કાર્યશીલ મૂડી કરે છે.
- (a) કાયમી
  - (b) નિયમિત
  - (c) ખાત્રી
  - (d) મોસમી
- (12) ચોઘ્યી આપવનાં અભિગમ _____ દારા રજૂ કરવામાં આવ્યો.
- (a) મોંડિઅલીઅની
  - (b) તેલિડ હુરાને
  - (c) અંદ્રી સ્વાટ્ઝ
  - (d) હેઝરા સોલોમન
- (13) _____ નીતિ મુજબ કાર્યશીલ મૂડીનું પ્રમાણ તેની જરૂરિયાત કરતાં ઓછું રાખવામાં આવે છે.
- (a) અપાંકમણ
  - (b) રૂઢિયુસ્ત
  - (c) મધ્યમાગ્ની
  - (d) એકપણ નહિ
- (14) CAPM મંડેલ કેન્દ્ર દારા આપવામાં આવ્યું ?
- (a) વિનિયમ ગ્રાંચ
  - (b) વિનિયમ જેમ્સ
  - (c) એમ.જે. ગ્રેન
  - (d) વોલ્ટર
-

NP-107

December-2015

M.Com., Sem.-I

402 : Financial Management

Time : 3 Hours

[Max. Marks : 70]

1. (A) What is a financial management ? Describe the managerial finance functions. 7

OR

Explain the role of finance manager.

- (B) Attempt any two : 4

(1) Explain the objective of maximization of wealth.

(2) Explain the modern concept of finance function.

(3) Explain the stages of evolution of financial management.

- (C) Answer the following : 3

(1) How return on investment is calculated ?

(2) What is administrative finance function ?

(3) List out the limitations of traditional approach of finance function.

2. (A) Explain the causes of financial risk and business risk. 7

OR

Equity shares of Y ltd. having market value of ₹ 25. Finance manager is expecting growth rate of 10% per annum and dividend of ₹ 2=00 at the end of the year. What is your expected rate of return if you buy the stock for ₹ 50 ?

- (B) Attempt any two : 4

(1) Explain the concept of time based value of money.

(2) Write short note : Bond Market

(3) Explain 'H' model for equity share valuation. 3

- (C) Answer the following :

(1) What is present value of an annuity ?

(2) What is market risk ?

(3) State the formula to determine present value of bond.

P.T.O.

- 3.** (A) Give the meaning of working capital and discuss the factors affecting working capital requirement 7

OR

The Gujarat company Ltd. decided to purchase a machine. The relevant data about this machine are as follow :

Capital investment	₹ 3,00,000
Depreciation rate per year	10%
Tax rate	50%

Expected return after charging depreciation on the machine and other expenses is as follow :

Year:	1	2	3	4	5
Expected return (₹)	1,50,000	1,20,000	1,00,000	60,000	40,000

Present value of ₹ 1 at 10% discount rate are as follows :

Year	1	2	3	4	5
Present value	0.909	0.826	0.751	0.683	0.621

Determine : (1) Pay-back period

(2) Net present value

- (B) Attempt any two : 4

- (1) Explain the principle of optimization of working capital.
- (2) Explain capital rationing.
- (3) Explain the types of working capital.

- (C) Answer the following : 3

- (1) What is net working capital ?
- (2) State the formula for calculating average rate of return.
- (3) Explain 'operating cycle'.

Attempt any two : 14

- (A) (1) Z company issues 10% debentures of 10 years maturity. The face value of the debentures is ₹ 100 and its issue price is ₹ 94. The company pays ₹ 4 floatation costs. If the tax rate is 50%, compute the cost of debentures.
- (2) The current market price of ₹ 10 equity shares is ₹ 50. The expected dividend for the next year is ₹ 3. The dividend rate grows at 8% per annum 30% tax rate is applicable to the company. Calculate the cost of equity capital.

- (B) Explain the types of capital structure.
(C) Describe the dividend theory suggested by Modigliani and Miller.
(D) The particulars of the firm A and B are given in the following table:

Particulars	Firm A (₹)	Firm B (₹)
Sales	1,20,000	1,20,000
Variable cost	60,000	50,000
Operating fixed cost	20,000	30,000
Fixed financing cost	5,000	6,000

Calculate degree of operating leverage, degree of financial leverage and degree of combined leverage.

5 Select the correct answer:

14

